

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1094 /3068

Ankara

7 / 7 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 25/6/1999 tarihinde kararlaştırılan "Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

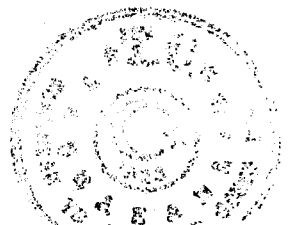
T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	- İçişleri
Esas Kom.	- Adalet
Tarih	8.7.1999 1/487
K. Md.	K.D.Bşk.
BAŞKAN	M. Kemal

GENEL GEREKÇE

Çağımızda terörizm ve ekonomik suçluluk yanında batı ve özellikle İtalyan hukukunda (Mafya tipi örgütlenme) olarak da adlandırılan "çıkar sağlamaya yönelik suç örgütleri", kamunun barış ve sükununu esaslı biçimde ihlal eden, kamu otoritesini çok yakından meşgul eden, devletleri gerek maddi ceza hukuku gerekse usul hukuku bakımlarından yeni ve istisnai kurumları meydana getirip uygulamaya zorlayan hukuk ihlalleri olarak ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu sebeple, batı ülkelerinde ve özellikle Amerika Birleşik Devletlerinde organize, örgütlü suçluluk olarak da isimlendirilen örgüt suçluluğunu cezalandırmak ve kişileri bu gibi eylemlerden caydırmak üzere özel kanunlar meydana getirilmekte ve bazı ülkeler suçların tanımını genel ceza kanunu içerisinde yapmakta ve usul hükümlerini gene genel ceza yargılaması usulü kanunlarının ilgili maddelerine yerleştirmekte veya mükerrer maddeler kullanma yolunu tutmaktadırlar.

İcralarında, çok kere, terörizm suçlarında olduğu gibi, cebir, şiddet, yani zor, tehdit, korkutma ve yıldırma yolu tutulan örgütlü suçlar özellikle manevi unsur ve yönelinmiş hedef, amaç itibariyle terörizm suçlarından ayrılmaktadırlar. Gerçekten örgütlü suçlarda hedef, terörizmde olduğu gibi yakın amaç olarak kamu düzenini ağır biçimde ihlal ile asıl amaçlara ulaşma yolunu açmaktan ibaret bulunmayıp, haksız menfaat, çıkar elde etmektir; Çıkarı elde etmek üzere örgütlenilmekte ve zor ve tehdit unsurlarını oluşturan suçlara başvurmak suretiyle mağdurları yıldırıp çıkar sağlanmasına ulaşılmaktadır. Bu amaç yanında toplum içinde kanun dışı ticareti teşkilatlandırarak fuhuşu istismar etmek, kadın ticaretini örgütleri için bir tekel haline getirmek, uyuşturucu madde trafiğini yönlendirmek ve böylece dünya gençliğini korkunç etkisi altına almış bir afetin yaygınlaşmasını sağlamak ve belki de hepsinden kötüsü, bir kısım kamu görevli ve hizmetlilerini iğfal ederek bu gibi kanunsuzlukların içine alıp ortakları haline getirmek, rüşveti genelleştirmek, çek, senet tahsil etmek, zorla borç senedi imzalatmak gibi uğraşlar çıkar amaçlı suç örgütlerinin kanunsuz uğraşlarının başında gelmektedir. Bazı ülkelerde bu tür örgütlerin, daha da ileri giderek siyaseti bile yönlendirmeye cür'et ettikleri, kamu görevlilerinin seçimle işbaşına geldikleri hallerde, seçimleri türlü yollarla etki altına almaya çalışarak istedikleri kişilerin görevlendirilmeleri hususunda çaba gösterdikleri gözlenmektedir.

Elde ettikleri çıkarların büyüklüğü nedeniyle bazen suç örgütlerinin uğraş alanlarını parselledikleri ve birbirlerinin nüfuz alanlarına müdahale

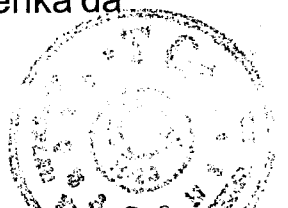
ettikleri, bunun sonucu olarak toplumu son derecede rahatsız eden silahlı mücadelelere giriştikleri görülmektedir.

Böylece nitelikleri hakkında kısa bilgi verilen örgütlü suçlarla genel ceza hukuku ve usulü kuralları ve Devletin mutad teşkilatı ile mücadelenin çok zor olduğu ve hatta bazen olanaksız bulunduğu, yabancı ülkelerin geçirdikleri deneyimler sonucu anlaşılmıştır. Bu suçların failleri elde ettikleri büyük çıkarları da kullanarak, yakalanmamak için her türlü yola başvurmakta, kolluğu çürütmekte, zabitanın sahibi olduğu bütün teknik araçların da fazlasından yararlanabilmektedirler. Bir yazar örgütlü suçlarda tespit edilip cezalandırılabilen fiillerin adeta aysberg'in su üstünde kalan kısmı oranında bulunduğunu ifade etmektedir. Örgütlü suçlar üzerinde geniş bir araştırmayı yürüten bir Alman Kriminoloji Enstitüsü, Almanya da çalışan 31 Türk iş adamından hepsinin örgüt suçlarının mağduru olduklarını ve yıldırma, korkutma ve sindirme yoluyla adı geçenlerden örgütlerin sürekli olarak haraç aldıklarını belirlemiştir.

Toplumsal yönden bu derecede kötü etkileri tespit edilmiş bulunan örgütlü suçlara karşı devletlerin üç suretle tepki gösterdikleri gözlemlenebiliyor.

1) Maddi ceza hukuku alanında yeni hükümler getirmek: Suç işlemek için teşekkül kurmak dışında, çıkar elde etmek amacıyla kurulmuş suç örgütlerini ayrıca tanımlayarak bu nevi teşekküllerin işledikleri suçlar yanında sırf örgüt sebebiyle mensuplarını ağır müeyyidelerle cezalandırmak, suçlardan mahkum olanlar hakkında erteleme, cezayı tedbire çevirme gibi kurumları uygulamamak, şartla saliverilmeyi çok daha sıkı kayıt ve koşullara tabi kılmak ve mahkumların cezalarını özel infaz rejimlerine göre çekmelerini, böylece cezaevinden adeta suçluluk şirketini işletmelerini, idare etmelerini imkansız hale getirmek.

2) Usul hukuku alanında yeni ve istisnai hükümler getirmek: Batılı hukukçular, örgütlü suçların fail, şerik, delil ve emarelerinin, yukarıda açıklanan nitelikleri dolayısıyla meydana çıkarılmalarının çok zor olduğunu ifade etmekte ve dolayısıyla istisnai bir takım araştırma usullerinin tesisini, görevlilere yeni yetkiler verilmesini sağlayan hüküm ve esasların tespit edilmemesi halinde hiçbir netice alınamayacağını ve sadece cezaları arttırmak yoluyla bir sonuca varılamayacağını açık ve seçik olarak ifade etmektedirler. Bu nedenle örgütlü suçların fail ve şeriklerinin, bunlara yataklık edenlerin, işlenen suçlara ait delil ve emarelerin ele geçirilmesi ve tespiti bakımlarından etkin yeni kurum ve araçlar, yetkiler tesisi suretiyle suçla mücadelede görevli olanlara olanaklar sağlanması uygun görülmüştür. Almanya, İtalya ve Amerika'da

tereddütsüz olarak bu yol tutulmuştur. Gerekçeleri aşağıda ayrıca belirtilecek madde hükümlerinde de, özellikle Alman mevzuatı göz önünde bulundurulmuş, ancak Alman ve Amerikan hukuklarında geçerli olan bir kısım radikal tedbirler Kanun Tasarısına alınmamıştır.

Söz konusu soruşturma tedbir ve esasları savcılığa ve kolluğa verilen "iletişimin dinlenmesi veya tesbiti", "gizli görevli (ajan) kullanılması", "suç işlediklerinden şüphe edilenlerin teknik araçlarla gizli olarak gözetlenmeleri", "tanıkların korunması", "suç işlediklerinden kuşku duyulanlara ilişkin resmi ve özel kayıtların ve bilgisayar içeriklerinin incelenmesi" hususundaki yetkilerden ibarettir. Örgütlü suçlar hakkında, sözü geçen tedbir ve usullerin, insan haklarına ve Anayasanın esaslarına aykırı olmayacak surette düzenlenmeleri suretiyle bu suçlulukla etkin biçimde mücadele edilmesi gerektiği konusunda başta Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri gelmek üzere, batı hukukçuları mutabakat halindedirler ve uygulamalar da buna uygun biçimde yürütülmektedir.

3) Örgütlü suçların takip ve soruşturmasında, profesyonelleşmiş, uzmanlaşmış özel mercilerin yetkili kılınması: Maddi ceza hukuku ve usul hukuku bakımından tesis edilecek olanak ve yetkilerin başarılı sonuçlar verebilmesi için, sırf bu suçların fail ve delillerini tespit hususunda uzmanlaşmış kolluk elemanlarına, bu suçlarla uğraşacak ayrı bir savcılık teşkilatına ve gerekli kararları almak üzere de gene uzmanlaşmış hakimlere ihtiyaç bulunduğu kabul edilmektedir. Almanya da başsavcı bu hususta görevlendirilmiş ve yetkili savcı ve hakimlerin, emniyet müdürlükleri içerisinde yer almaları ve bu suretle gizliliğin korunabilmesi öngörülmüştür.

Bu Kanun Tasarısında yukarıda 1 ve 2 numaralı paragraflarda yeralan hususlar kabul edilmiştir. 3 numara ile belirtilen husus bakımından ise, soruşturma sırasında "hakim kararlarını" vermek üzere Devlet güvenlik mahkemesi yedek üyesi görevli kılınmış, savcılık görevi ise, Devlet güvenlik mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığına verilmiştir.

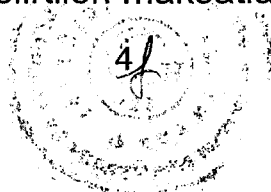

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddenin, birinci fıkrasında çıkar amaçlı suç örgütlerinin tanımı yapılmaktadır. Suçun maddi unsuru suç işlemek için örgüt oluşturmaktır. Türk Ceza Kanununun muhtelif maddelerinde örgüt karşılığı yerine göre teşekkül, cemiyet gibi terimler kullanılmaktadır. Örgütün Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesinde yer almış bulunan teşekkülden farkı, bir kısım haksız menfaatleri, çıkarları elde etmek amacıyla oluşturulmuş bulunmasıdır. Bu bakımdan suçun faillerinde maddede belirtilen özel kast aranacaktır. Özel kast, doğrudan veya dolaylı biçimde bir kurumun, kuruluşun veya teşebbüsün yönetim ve denetimini ele geçirmek, kamu hizmetlerinde, basın ve yayın kuruluşları üzerinde etkinlik sağlamak, imtiyazların, ihalelerin yahut ruhsatların denetimini elde etmek veya kartel veya tröst yaratmak, madde veya eşyanın azalmasını veya darlığını, fiyatların düşmesini veya artmasını sağlamak, kendisine veya başkalarına haksız menfaat temin etmek, seçimlerde oy elde etmek, yahut seçimleri engellemek kastıyla örgütün oluşturulmasıdır. Böylece örgüt teşkilinin suç olabilmesi için ön şart failerde, belirtilen biçimde bir özel kastın var olmasıdır.

Böylece özel kastın gerçekleştirilmesi amacıyla kurulacak örgüt, hedefine ulaşmak üzere insanları yıldırma veya korkutma yahut sindirme gücünü kullanarak suç işleyecektir. Yıldırma, korkutma veya sindirme gücünün zor ve tehdit kullanmak yahut kişileri kendisine tabi olmaya zorlamak veya mensupları arasında, her ne suretle olursa olsun açık veya gizli işbirliği yapmak suretleriyle kullanılması gereklidir. Dikkat edilmelidir ki, yıldırma, korkutma veya sindirme gücü yalnız zor (cebir ve şiddet) veya tehdit kullanma ile değil ve fakat kişileri kendisine tabi olmaya zorlamak veya mensupları arasında açık veya gizli işbirliği yapmak suretiyle de sağlanabilecek ve belirtilen maksatlara yönelik olarak her türlü suç işlenecektir. Örneğin, çek-senet tahsil etmek, şantaj, yağma, yol kesme gibi suçlar örgüt tarafından yukarıda belirtilen şekilde işlendiğinde bu Kanun hükümlerine tabi olacağı gibi. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun öngördüğü şikayete tabi suçlar da bu anlamda bir örgüt tarafından yukarıda belirtilen şekilde işlendiğinde yine bu Kanun hükümlerine göre soruşturma ve kovuşturmayla tabi tutulacaktır.

Çıkar amaçlı suç örgütünün oluşmuş sayılması için, belirli kişilerin yukarıda açıklanan amaçlarla ve gene maddede belirtilen araçlarla birden çok suç işlemek üzere fiilen birleşmiş durumda olmaları gerekmektedir. Maddede belirtilen maksatla müteaddit suçların işlenmesi

hususundaki, kast, karar ve hatta plan, suçun temel özelliğini oluşturmaktadır. Yoksa birkaç kişinin menfaat sağlamak üzere Türk Ceza Kanununun 64 veya 65 inci maddelerine göre işbirliği yaparak belirli bir suçu işleyip haksız menfaat sağlamaları halinde bu suç gerçekleşmiş olmaz.

Örgütü kuranlara, yönetenlere veya örgüt adına faaliyette bulunanlara veya üye olmadan bilerek hizmet yüklenenlere sadece bu nedenle üç yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezası, örgüte üye olanlara ise iki yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası verilmesi öngörülmektedir.

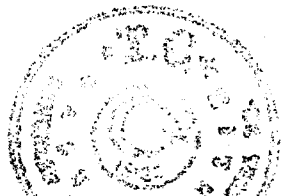
Örgütün maksadını gerçekleştirmek üzere suç işleyenlere, ayrıca bu suçlarından dolayı, maddenin altıncı fıkrası gereğince verilecek ceza üçte birden yarıya kadar arttırılacaktır; Türk Ceza Kanununun 296 ncı maddesinde yazılan halin gerçekleşmesinde de ceza aynı oranda arttırılacaktır. Suçun böylece işlenmesi halinde, suçları fiilen işleyen örgüt mensupları yanında bunların fiillerine Türk Ceza Kanununun 64 ve 65 inci maddelerine göre katılmış bulunanların cezaları da aynı oranda arttırılacaktır. İşlenen suçun cezasına ek olarak, örgüt mensuplarına veya kurucu, yönetici yahut örgütleyici durumunda bulunanlara birinci fıkra gereğince ayrıca ceza verilecek ve gerçek içtima kuralları uygulanacaktır.

Maddenin iki ve üçüncü fıkralarında örgüte mensup olma veya örgütü yönetme suçunun ağırlatıcı sebepleri yer almış bulunmaktadır. İkinci fıkroda örgütün silahlı olması halinde cezanın üçte birden yarıya kadar arttırılacağı belirtilmiş ve ayrıca örgütün silahlı sayılmasını ifade eden yasal bir karineye de yer verilmiştir. Gerçekten örgütün silahlı sayılması için sadece silahların veya patlayıcı maddelerin hazırlanmış yahut elde bulundurulmuş olmaları yeterlidir; kullanılmaları şart değildir.

Üçüncü fıkroda failin memur veya kamu hizmetini gören kimse sıfatını taşıması halinde bir ila ikinci fıkralara göre verilecek cezanın üçte birden yarıya kadar arttırılacağı hükmü getirilmiş ve böylece Devlet memuru veya kamu hizmetini gören niteliğinin ayrıca bir ağırlatıcı sebep oluşturduğu belirtilmiştir.

Maddenin dördüncü fıkrasında suçun işlenmesine ayrılan veya suçun işlenmesinde kullanılan veya suçtan doğan değer veya ürünlerin veya bunların yerine geçen şeylerin ve müsaderesi gereken her türlü eşyanın gelirlerinin veya suçtan doğan her türlü menfaatin Devlete intikali esası getirilmektedir. Bu konuda Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine dair olan 4208 sayılı Kanun hükümleri de uygulanacaktır.

Maddenin beşinci fıkrasında yorum niteliğinde bir hüküm getirilmekte ve yerel olarak nasıl adlandırılırlarsa adlandırılınsınlar, birinci

maddede tanımı yapılan nitelikteki örgütler hakkında madde hükümlerinin bütünüyle uygulanacağı belirtilmektedir.

Maddenin altıncı fıkrasında örgüt mensuplarınca veya örgüt üyesi olmamakla beraber örgüt adına birinci fıkrada yazılı amaç suçların işlenmesi halinde verilecek cezanın ve Türk Ceza Kanununun 296 ncı maddesinde yazılı suçun işlenmesi halinde verilecek cezanın artırılması öngörülmektedir.

Maddenin son fıkrasında çıkar amaçlı suç örgütünün eylemlerinin ögölmesi, örgüt propagandasının yapılması cezalandırılmaktadır. Tabi ki, haber niteliğindeki yayımlar suç oluşturmayacaktır. Yayımin örgüt suçunu işleyenlere veya örgüte çıkar sağlamak amacını taşıması gerekmektedir.

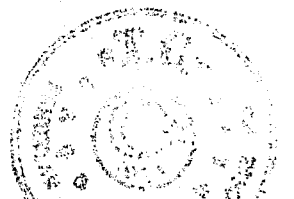
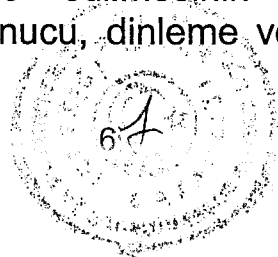
Madde 2- Tasarının 2 nci maddesinde, Kanunda öngörülen suçların faillerine veya ilgililerine ait telefon, fax, bilgisayar gibi yazılı veya sözlü tüm iletişimin yetkililerce dinlenebilmesi veya tespit edilebilmesi imkanı, belirli şartlarla, tesis edilmiştir. Dinlenecek ve tesbit edilecek iletişim, maddenin birinci fıkrasında tüm teknik gelişmeler sonucu üretilecek araçları kapsayacak şekilde tarif edilmiş ve ayrıca tarifte tüm iletişim araçlarından da bazı örnekler verilmiştir.

Maddede iletişimin dinlenmesi veya tesbiti için öngörülen şartlar şunlardır:

- Haklarında dinleme veya tespit tedbirine başvurulabilecek olanların, Kanunda öngörülen suçları işleme veya bunlara iştirak yahut suç işlendikten sonra failere yardım veya aracılık yahut yataklık ettikleri veya edecekleri hususunda kuşku altında bulunmaları,

- İletişimin dinlenmesine veya tesbitine ilişkin kararların ancak kuvvetli belirtinin varlığı halinde alınabilmesi, yani kendilerine ait iletişimin kontrol edilebileceği kişilerin kanunu ihlal eden suçlarla ilişkilerini ortaya koyabilecek nitelikteki belirtilerin, vakıaların mevcut bulunması,

- İletişimin dinlenmesine veya tesbitine Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine hakim tarafından karar verilecektir. Hakim karar verirken, herşeyden önce yukarıda belirtilen şartların gerçekleşmiş bulunup bulunmadığını araştırmakla beraber, ayrıca maddenin üçüncü fıkrasında açıklandığı üzere dinleme veya tespit yoluna başvurmaksızın, başka bir tedbirle failin belirlenmesi, ele geçirilmesi yahut suç delillerinin elde edilmesinin mümkün olup olmadığını araştıracaktır. Araştırma sonucu, dinleme veya tesbite başvurmaksızın

amaca ulaşılması imkanının varlığı anlaşıldığında dinleme veya tespit kararı verilmeyecektir.

Dinleme veya tespit için kural olarak hakimın kararı gerekmele beraber, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı da dinleme veya tespit işlemini yapmak veya kolluğa yapması için emir vermek yetkisine sahiptir. Ancak karar olmadan yapılan bu gibi işlemlerin yirmidört saat içerisinde hakim kararına bağlanması şarttır. Hakim uygun görerek gerekli kararı verdiği takdirde işleme devam olunur; karar verilmediği halde ise işleme derhal son verilir. Ancak geçen yirmidört saat zarfında yapılan işlemler geçerliliğini yani hukuki olmak niteliğini kaybetmez.

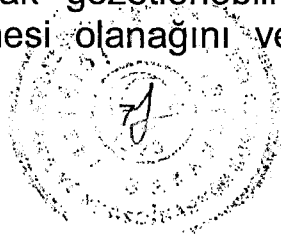
Maddenin beşinci fıkrası gereğince dinleme ve tespit kararları en çok üç ay sürelidir. Ancak süre her defasında üç aydan fazla olmamak üzere gene hakim tarafından ve Cumhuriyet savcısının isteği üzerine uzatılabilir. Süre uzatılmadığında ise dinleme veya tespit kararı kendiliğinden, ayrıca bir karar verilmesine gerek olmadan, ortadan kalkar.

Maddenin altıncı fıkrası gereğince, üç aylık süre henüz sona ermemiş bulunsa da, gerçekleştirilen dinleme veya tespit işlemleri sonucunda şüphe ortadan kalkacak olursa, tedbir doğrudan doğruya Cumhuriyet savcısı tarafından kaldırılır. Bu husustaki takdir Cumhuriyet savcısına aittir. Bu gibi hallerde tedbirin uygulanması sonucu elde edilmiş bulunan bütün veriler, Cumhuriyet savcısının denetimi altında imha edilir ve durum bir tutanakla belirlenir.

İster Cumhuriyet savcısı doğrudan, ister hakim kararı üzerine bu kararın infazı niteliğinde iletişimin tesbiti istendiğinde, Cumhuriyet savcısının veya Cumhuriyet savcısı adına kolluğun telekomünikasyonda görevli veya böyle hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluş temsilcisinden isteği derhal yerine getirilecektir. Kurum ve kuruluşun bu isteği yerine getirmesi için maddenin son fıkrasında bu düzenleme yapılmıştır.

Resmi veya özel iletişim kuruluşlarının tuttukları ve iletişimin içeriği dışında kalan mevcut kayıtlar, söz gelimi bilgisayarlarda ilgiliyle alâkası bulunan tespitlerin Cumhuriyet savcısınca alınması için de, yukarıda belirtilen şartların varlığına veya hakim kararına ihtiyaç vardır.

Madde 3- Tasarının 3 üncü maddesi öngörülen suçları işlediklerinden kuşku duyulanların konut, ikametgâh ve iş yerlerinin teknik araçlarla gizli olarak gözetlenebilmesi, izlenebilmesi, ses ve görüntü kaydına alınabilmesi olanağını vermektedir. Yine bu madde

gereğince adı geçen kişilerin kamuya açık yerlerdeki faaliyetleri de bu yolla gözetlenip incelenebilecek, ses ve görüntü kaydına alınabilecektir.

Çıkar amaçlı örgütlerin meydana çıkarılması ve bunların işledikleri suçların faillerinin ve delillerinin elde edilebilmesi için, etkin bir araç oluşturan bu tedbirin de alınması, 8 nci madde gereğince, 2 nci maddede belirlenmiş olan usule tabidir.

Madde 4- Bu madde çıkar amaçlı örgüt suçlarının ve 1 inci maddenin son fıkrası gereğince işlenen bu suçlarla bağlantılı fiillerin soruşturulmasında ne gibi şartlarla "gizli görevli" (gizli ajan) kullanılabileceğini göstermektedir. Gizli görevli, çıkar amaçlı örgüte üye sıfatıyla sızarak örgütün içinden doğrudan doğruya bilgi sağlayan Devlet teşkilatında görev almış kişidir. Nitelikleri gereği gizli faaliyette bulunan çıkar örgütlerinin kimliklerinin ortaya çıkarılarak yasal müeyyidelere uğratılmalarında gizli görevlinin yerine getirdiği hizmet olağanüstü önem taşır ve etkin olabilir. Ancak bu hususta başarı için işlemlerin son derecede gizli olarak yürütülmesi ve görevlinin korunması şarttır. Bu sebeptir ki, 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında gizli görevlinin kimliğinin saklı tutulacağı ilke olarak kabul edilmiştir. Gizliliğin iki temel nedeni vardır: Bir kere gizli görevlinin ve aile bireylerinin güvenliklerini teminat altında bulundurmak, örgüt tarafından suça hedef kılınmalarını önlemek başta gelen sebeptir. İkinci olarak gizli görevlinin işini yerine getirebilmesi, gizliliğe mutlak biçimde uyulmuş bulunmasına bağlıdır. Arzolunan düşüncelerle bu hususta ayrıntılı bir düzenleme zorunlu görülmüş ve 4 üncü maddenin son fıkrasında bütün bu hususların İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte belirtileceği hükmü getirilmiştir.

Maddede diğer tedbirlerin, sonuç alınması bakımından yeterli olmaması, gizli görevli kullanımının ön şartı olarak öngörülmüş ve üçüncü fıkarda birinci maddenin kapsamına giren suçları işlediğinden şüphe edilen kişi veya kişilerin izlenmesi ve gözlenmesi için gizli görevli kullanılacak haller sayılmıştır. Bu haller şunlardır:

a) Bu kişi veya kişilerin evvelce suç işlemiş olmaları;

b) Kanunda öngörülen suçları işlemesi tehlikesinin varlığını gösteren somut belirtilerin bulunması,

c) Bu kişi veya kişilerin suç işlemeyi meslek haline getirmiş veya alışkanlık derecesine girmiş bulunmaları gerekir.

Maddenin ikinci fıkrasında gizli görevlinin yapacağı işler gösterilmiştir: Gizli görevli suçluları ve suç eylemlerini, suçluların her türlü işlemlerini gözetleyecek, izleyecek ve örgüte ilişkin her türlü

araştırmada bulunacaktır; tabii olarak en başta gelen görevi suçlara ait delilleri toplamaktır.

Gizli görevli, örgüt içinde görevi doğrultusunda çalışırken, gizliliğin zorunlu kıldığı hallerde her türlü hukuki işlemi yapabilecektir. Maddenin dördüncü fıkrasında gizli görevliyi kollamak, yaptığı işlemler sebebiyle kimliğinin ortaya çıkmasını engellemek ve hatta hayatını korumak için gizli görevlinin görevlendirildiği örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu olmayacağına ilişkin hüküm getirilmiştir. Gizli görevlinin sorumsuzluğu mutlak sorumsuzluk değildir. Kendi şahsi suçları için gizli görevli sorumlu tutulacaktır.

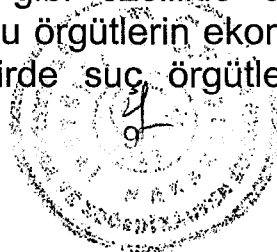
Bir önceki madde gerekçesinde de açıklandığı üzere gizli görevli kullanılması hususundaki karar, 2 nci maddede belirtilen hükümler gereğince alınacaktır.

Madde 5- Tasarının 5 inci maddesi, batı ülkelerinde mafya suçlarının ve suçlularının meydana çıkarılması hususunda trol metodu olarak adlandırılan usulün, bilgisayar marifetiyle analizi metodunun uygulanmasını getirmekte ve düzenlemektedir. Maddeye göre Kanunda öngörülen suç ve delillerini ortaya çıkarmak için şüphelilere ilişkin yer, kuruluş, çevre ve kurumlardaki her türlü resmi veya özel kayıtlarla bilgisayar verilerini bu suçları kovuşturmakla görevli olanlar inceleyebileceklerdir. Söz gelimi, banka kayıtları, hesap hareketleri, icra takipleri, vergi kayıtları, başkaları lehine açılmış hesaplar incelenebilecektir. Ancak kişiler hakkında bu tür incelemelerin yapılabilmesi için, ilgilinin bu Kanunda belirtilen örgütlü suçların işleniş biçimlerine benzer tutum ve davranışlar içinde olması şarttır.

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 88 inci maddesinde, resmi dairelerde saklı dosya ve belgelerin içeriğinin açıklanması devletin güvenliği ve yararına karşı ağır sonuçlar doğuruyorsa, o dairenin en büyük amiri bu durumu bildirdiğinde bu dosya ve belgelerin gösterilmesi veya tesliminin istenmeyeceği hükmüne bağlanmıştır. 5 inci maddenin birinci fıkrasında da aynı şekilde hareket edilmiş, gizli kalması zorunlu dosya ve belgeler hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 88 inci maddesinin uygulanabilirliği sağlanmıştır.

Bu maddeye göre incelemelerin yapılması da 8 inci madde gereğince, 2 nci maddedeki usule tabidir.

Madde 6- Bilindiği gibi özellikle örgütlü suçlarla mücadelede başarılı olunabilmesi için bu örgütlerin ekonomik yönden de çökertilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde suç örgütlerinin ortaya çıkartılması ve

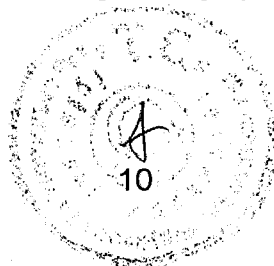
sanıkların mahkum edilmesi, bu örgütlerin çökertilmeleri için yeterli olmayacaktır. Örgüt elemanlarının suçtan kaynaklanan gelirlerinin tamamının müsaderesi de zorunludur. Bu zorunlulukla bir çok batı ülkelerinde “genişletilmiş müsadere” sistemi ceza hukuku sahasına girmiş bulunmaktadır. Bu sisteme göre suç işlediğinden şüphe edilen kimsenin bütün mameleki, başka bir ifade ile tüm malvarlığına tedbir konulmakta, yalnız kaynağının meşruiyetini ispat ettiği mal ve eşyalar için bu yönde bir tedbire gidilmemekte, kaynağının meşru olduğunu ispat edemediği mal ve eşyalar kişinin mahkumiyetine hükmedilmesi ile birlikte Devlete intikal etmektedir. 6 ncı maddede de aynı şekilde hareket edilmiş, tedbir mahiyetinde tüm malvarlığına el konulması birinci fıkrada düzenlenmiş ve burada el konulacak değerler anlaşılabilir bir biçimde gösterilmiş, el konulacak değerler üzerinde yapılacak işlemler belirtilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında, birinci fıkrada sayılan değerlerin yurtiçinde ve yurtdışında araştırılması, incelenmesi ve tesbiti için Cumhuriyet savcılığının Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı’nın yardımını da alabileceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin üç ve dördüncü fıkralarında, birinci fıkrada belirtilen değerlerin meşru kaynağının ispat edilmesi halinde el koyma tedbirine karar verilemeyeceği veya verilmiş olan kararın kaldırılacağı, aksi takdirde sanığın mahkumiyetine hükmedildiği ve bu mahkumiyetin kesinleştiği anda sözkonusu değerlerin Devlete intikal edeceği belirtilmiştir.

Madde 7- Tasarının 7 nci maddesi Kanunun öngördüğü suçlarda tanıkların korunmasıyla ilgili esasları içermektedir. 7 nci maddede yer alan hükümler, söz konusu suçlarla mücadele bakımından yaşamsal önem taşımaktadır. Tanıkların korunması bakımından her türlü usule ve esasa ilişkin güvence tesis edilmediği ve böylece tanıkların rahatça şahadette bulunmaları sağlanmadığı takdirde bu nev’i suçlarla verimli ve etkin bir mücadele mümkün değildir. İşte bu düşüncelerden hareketle kaleme alınan 7 nci madde, tanığı korumak için aşağıdaki tedbirlerin alınabilmesini öngörmüştür; alınacak tedbirlerin ön şartı: Tanığın kimliğinin veya konutunun yahut ikametgâhının veya işyeri adresinin bilinmesinin kendisi veya başkaları için ciddi bir tehlike ihtimalini ortaya çıkarmasıdır. Böyle bir halin varlığı tespit olunduğunda:

Tanık için her türlü tebligatın yapılacağı bir adres görevlilerce belirlenecektir.

Bilgi edinme süresinde, hazırlık ve son soruşturma aşamalarında tanığın kimliği gizli tutulabilecektir.

Tanığın kimliğinin açıklanması, kendisinin veya başkalarının hayat, vücut bütünlüğü yahut maddi varlıkları bakımından ciddi bir tehlike ihtimalini ortaya çıkarabilecek nitelikte ise tanığı korumak için şu suretle hareket edilebilecektir:

-Tanığın verdiği bilgilerden hareketle suçlar bakımından diğer bir takım delillerin tesbiti mümkün olduğu hallerde, yargılama makamlarına sadece bu deliller sunulacak ve tanıktan ve kimliğinden söz edilmeyecek, delillerin tanık beyanı sonucu ele geçirildiği açıklanmayacaktır.

-Tanığın beyanı dışında başka bir delil bulunamadığı ve tanığın kimliğinin açıklanması zorunlu olduğu hallerde ise tanık hakkında 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20 nci maddesinde belirtilen korumaya ilişkin hükümlerin uygulanmasına karar verilebilecektir.

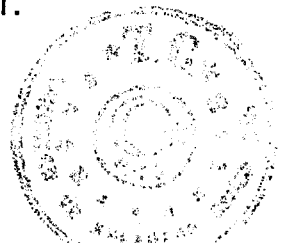
Ayrıca, çıkar amaçlı suç örgütlerinin ortaya çıkartılmasında yardımcı olan muhbirler ile bu suçlarla mücadelede görev alan kolluk görevlilerinin de tanıklara sağlanan haklardan yararlanabilmesi için üçüncü fıkra hükmü düzenlenmiştir.

Maddenin son fıkrası ile, bu madde kapsamındaki yasaklamalar müeyyide altına alınmıştır. Son fıkraya göre kimliği gizli tutulması gereken tanığın veya muhbirin veya kolluk görevlilerinin kimliğini, adreslerini, iş veya görev yerlerini, özel hayatına ilişkin bilgileri açıklayanlar bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacaktır.

8 inci madde hükmü gereğince, bu husustaki tedbirlerin alınması için 2 nci maddedeki hükümler uygulanacaktır.

Madde 8- Bu maddede 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerdeki tedbirlerin alınması için 2 nci maddeye göre işlem yapılacağı, tedbir uygulamasında sözü edilen esaslara uyulacağı ifade edilmiştir.

Madde 9- Tasarının 9 uncu maddesi, haklarında soruşturma yürütülen kişilerin yurt dışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanabileceği hükmünü getirmektedir. Bu husustaki kararı, hazırlık soruşturmasında hakim, son soruşturma safhasında ise mahkeme verecektir. Maddede ayrıca Cumhuriyet savcısına da yurt dışına çıkmayı geçici olarak engelleme yetkisi tanınmış, ancak bu yöndeki kararların derhal hakim önüne götürülmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

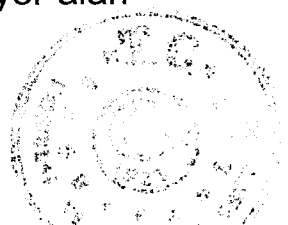
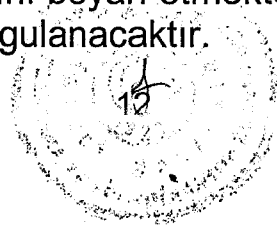
Madde 10- Gerekçenin başlangıcında yer alan genel kısmında ve ilgili maddelere ilişkin gerekçe bölümlerinde, bu suçlarla mücadele hususunda gizliliğe uyulmasının ne derecede önem taşıdığı açıklanmıştır. Gizliliğin korunamaması halinde suçlarla mücadelede başarı olanağı bulunmayacağı gibi ayrıca her dereceden görevlilerin ve özellikle tanıkların güvenlikleri büyük tehlike altına düşebilecektir. Bu itibarla 10 uncu madde, bu Kanun gereğince yürütülen işlemlerin, hazırlık soruşturması sırasında alınan kararların gizli olduğu belirtilmiştir. Maddenin ikinci cümlesinde gizliliği ihlal edenler hakkında ceza yaptırımı öngörmüştür.

2 nci maddede iletişimin dinlenmesi ve tesbiti hususu düzenlenmiştir. Bu madde ile kişinin özel hayatına müdahale edilmekte, izleme sonucu bir takım bilgiler toplanmaktadır. Suçla ilgisi olmayan bilgiler bu maddeye göre imha edilmesi gerektiği gibi, şüphe ortadan kalktığında bu maddenin uygulanması sonucu elde edilen veriler Cumhuriyet savcısının denetimi altında yok edilmesi gerekmektedir. Bu düzenlemeden amaç, özel hayatın gizliliğinin bir nebze korunmasıdır. Korumayı sağlayacak bu düzenlemeye aykırı bir şekilde verilerin açıklanması cezayı gerektireceği için, 10 uncu maddede bu hususa da yer verilmiş, ayrıca bu bilgilerin kullanımının da aynı şekilde yaptırıma tabi tutulacağı belirtilmiştir. Bilgiden kasıt, sadece imha edilmesi gereken bilgi değildir. Mahkemede bu bilgilerin delil olarak kullanılması anına kadar bu bilgilerin açıklanması aynı müeyyideye tabi olduğu gibi, olayla ilgisi bulunmayışı sebebiyle mahkemede delil olarak kullanılmayan ve daha sonra imha edilecek olan bilgiler üzerinde aynı tür davranışlar da sözkonusu ceza ile cezalandırılacaktır.

Madde 11- Bu maddeyle kanunun kapsamına giren suçlarda yargılama görevi Devlet güvenlik mahkemesine verilmiştir. Maddeye göre Devlet Güvenlik Mahkemesi birkaç daireden ibaret ise bu daireler arasında uzmanlık sağlanması için bunlardan 1 numaralı olanı yetkili kılınmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında kanunda geçen "hakim" terimi bakımından 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanuna paralel şekilde bir tanımlama yapılmış olmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası Tasarının kapsamına giren suçların yargılanmasında, esas itibarıyla 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanun hükümlerinin uygulanacağını beyan etmektedir. Ancak Tasarıda yer alan özel hükümler öncelikle uygulanacaktır.

Madde 12- Bu Kanunda öngörülen suçlardan dolayı cezanın etkisini ve caydırıcı gücünü artırmak maksadıyla 12 nci maddede Kanunun kapsamına giren suçlarda 647 sayılı Kanunun 4 ve 6 ncı maddelerinin uygulanamayacağı belirtilmiştir.

Madde 13- Yine aynı düşüncelerle, Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı mahkum edilenler hakkında 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 16 ve 17 nci maddeleri hükümlerinin uygulanacağını hüküm altına almıştır.

Madde 14- Bu madde ile, Tasarının kapsamına giren suçlular bakımından etkin bir pişmanlık hükmü getirilmiştir; amaçlardan birisi de, suçları önlemek, suç eser ve delillerini meydana çıkararak etkin bir yaptırım sürecini harekete geçirmek olduğundan bu hüküm yerinde sayılmalıdır.

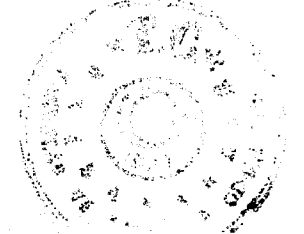
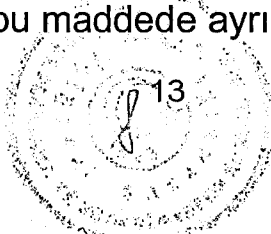
Madde, pişmanlık halinin gerçekleştiği dönemler itibariyle, durumu ayrı ayrı değerlendirmektedir:

a) Örgüt üyesi, herhangi bir cürmün icrasına başlanmasından veya hazırlık soruşturmasına girilmesinden önce, örgütten çekilecek olursa hakkında takibat yapılmayacaktır. Burada önemli olan husus kişinin değil ve fakat örgütün henüz bir cürüm işlememiş bulunmasıdır. Kabahat derecesinde kalan suçlarda çekilme, pişmanlıktan yararlanmak için yeterli sayılmıştır.

b) Kendisi suça karışmış bulunsa bile, fiilin icrasından sonra hazırlık soruşturmasına başlamadan önce veya hazırlık soruşturmasına başlandıktan sonra ve fakat kamu davası açılmadan önce yetkili mercilere başvurarak bilgi veren ve suçluların yakalanması hususunda yardımda bulunanların ise cezaları sekizde bire kadar indirilebilecektir. Bu halde bilgi veren ve yardımda bulunanlar hakkında kamu davası açılacak ve fakat verilecek ceza indirilecektir.

c) Sanık kamu davası açıldıktan sonra yardımda bulunmuş ise cezası dörtte bire indirilecektir.

Bu kanunun amacı çıkar amaçlı suç örgütleri ile mücadeledir. Ancak sözkonusu örgüt terör eylemlerinde bulunuyor ise bu örgütün tabi olacağı hükümler tabi ki Terörle Mücadele Kanunu hükümleridir. Bu sebeple örgütün terörle mücadele kapsamına giren suçu sebebiyle 14 üncü madde hükmünden yararlanmaması için Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar bu maddede ayrı tutulmuştur.

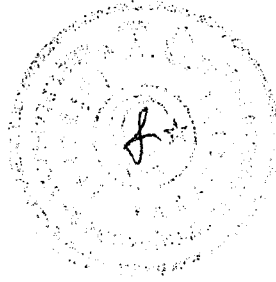
Madde 15- Bu madde örgüt üyelerine Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi çerçevesinde yardım ve müzaharette bulunanlar hakkında aynı madde hükmünün uygulanacağını hüküm altına almıştır.

Madde 16- Bu kanun ile örgütlü suçların ortaya çıkartılması için birtakım usulü işlemlerle görevlilere kolaylık sağlanmıştır. Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarla uyuşturucu maddeye ilişkin suçlar çoğunlukla örgüt tarafından işlenmektedir. Bu suçlarla, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunda öngörülen suçların teşekkül halinde işlenmesi durumunda bu kolaylıklardan yararlanılması gerekmektedir. Toplum için bu suçların önemi de nazara alınarak bu işlemlerin belirtilen suçlara ilişkin soruşturmalarda da kullanılması bu madde ile kabul edilmiştir.

Madde 17-Türk Ceza Kanununda ve ceza hükümleri ihtiva eden bir takım kanunlarda suç örgütü kurmaya ve suç örgütlerine ilişkin bir takım maddeler bulunmaktadır. Bu maddelerde değişiklik yapılmamıştır. Önce çıkan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanun ihtilaflarına meydan vermemek için bu madde düzenlenmiştir.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

ÇIKAR AMAÇLI SUÇ ÖRGÜTLERİYLE MÜCADELE KANUNU TASARISI

Çıkar Amaçlı Suç Örgütü

Madde 1-Doğrudan veya dolaylı biçimde bir kurumun, kuruluşun veya teşebbüsün yönetim ve denetimini ele geçirmek, kamu hizmetlerinde, basın ve yayın kuruluşları üzerinde, ihale, imtiyaz ve ruhsat işlemlerinde etkinlik ve denetim elde etmek, ekonomik faaliyetlerde kartel ve tröst yaratmak, madde ve eşyanın azalmasını ve darlığını, fiyatların düşmesini veya artmasını sağlamak, kendilerine veya başkalarına haksız çıkar sağlamak, seçimlerde oy elde etmek veya seçimleri engellemek maksadıyla zor veya tehdit uygulamak veya kişileri kendilerine tabi kılmaya zorlamak veya mensupları arasında her ne suretle olursa olsun açık veya gizli işbirliği yapmak suretiyle yıldırma veya korkutma veya sindirme gücünü kullanarak suç işlemek için örgüt kuranlara veya örgütü yönetenlere veya örgüt adına faaliyette bulunanlara veya bilerek hizmet yüklenenlere sadece bu nedenle üç yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezası, örgüte üye olanlara iki yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

Örgüt silahlı ise, yukarıda yazılı hallerde verilecek ceza üçte birden yarıya kadar artırılır. Henüz hiç bir silahlı eyleme girişmiş bulunmasa bile, silahlar veya patlayıcı maddeler örgütün amaçları doğrultusunda hazırlanmış veya elde bulundurulmuş olduğu takdirde, örgüt silahlı sayılır.

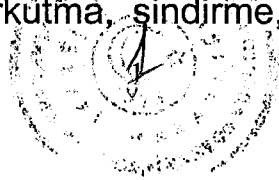
Suç faili, memur veya kamu hizmetiyle görevli kimse ise yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, üçte birden yarıya kadar artırılır.

Suçun işlenmesine ayrılan veya suçun işlenmesinde kullanılan veya suçtan doğan değer veya ürünlerin veya bunlar yerine geçen şeylerin ve müsaderesi gereken her türlü eşyanın gelirlerinin veya suçtan doğan her türlü yararın Devlete intikaline hükmolunur.

Bu madde hükümleri, nasıl adlandırılırsa adlandırılınsınlar, amaçları yukarıda tanımlanan örgütle aynı olan ve yıldırma veya korkutma veya sindirme gücünü kullanan açık veya gizli örgütlere de uygulanır.

Örgüt mensuplarınca veya örgüt adına örgüt üyesi olmayanlar tarafından birinci fıkroda gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere işlenen suçların ve Türk Ceza Kanununun 296 ncı maddesinde öngörülen cürmün cezaları üçte birden yarıya kadar artırılır.

Bu Kanunda öngörülen suçları işleyenleri veya örgütlerin eylemlerini, amaçlarını, hedeflerini, bu kişi veya örgütlere haksız çıkar sağlamak veya örgütün korkutma, sindirme, yıldırma gücünü arttırmak

amacıyla yazılı, sesli veya görsel yayın araçlarıyla yayımlayanlar veya her ne suretle olursa olsun propagandasını yapanlar iki yıldan dört yıla kadar ağır hapse ve bir milyar liradan beş milyar liraya kadar ağır para cezasına hükmolunur. Ayrıca yayın organının faaliyetlerinin üç güne kadar durdurulmasına da karar verilebilir.

İletişimin dinlenmesi veya tesbiti

Madde 2- Bu kanunda öngörülen suçları işleme veya bunlara iştirak yahut işlendikten sonra faille her ne suretle olursa olsun yardım veya aracılık veya yataklık etme kuşkusu altında bulunan kimselerin telefon, faks ve bilgisayar gibi sinyalleri, yazıları, resimleri, görüntü veya sesleri veya diğer nitelikteki bilgileri kablolu, kablosuz veya diğer elektromanyetik sistemlerle veya tek yönlü sistemlerle alan veya ileten araçları ile yaptığı tüm iletişime girilerek dinlenebilir veya tespit edilebilir. İletişimin dinlenmesine veya tesbitine ilişkin kararlar, ancak kuvvetli belirtilerin varlığı halinde verilebilir.

Başka bir tedbir ile failin belirlenmesi, ele geçirilmesi veya suç delillerinin elde edilmesi mümkün ise, yukarıdaki hüküm uygulanmaz.

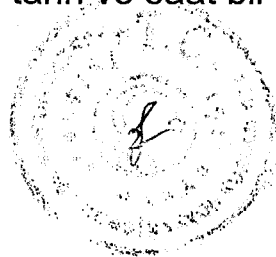
Resmi veya özel her türlü iletişim kuruluşlarının tuttukları, iletişimin içeriği dışında kalan kayıtlar hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

Dinlenme veya tesbite veya kayıtların incelenmesine hakim karar verir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı da bu hususlarda yetkilidir. Karar olmaksızın yapılan bu gibi işlemlerin 24 saat içinde hakim kararına bağlanması şarttır. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır.

Dinlenme ve tesbit kararları en çok üç ay için verilebilir, bu süre en çok iki defa üçer aydan fazla olmamak üzere uzatılabilir.

İletişimin dinlenmesi ve tesbiti sırasında bu Kanunda öngörülen suçların işlendiğine ilişkin şüphe ortadan kalkarsa tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından kaldırılır. Bu gibi hallerde tedbir uygulaması sonucu elde edilen veriler, Cumhuriyet savcısının denetimi altında yok edilir ve durum bir tutanakla belirlenir.

Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği kolluk mensubu, telekomünikasyonlarda görevli veya böyle bir hizmeti vermeye yetkili olanlardan dinleme ve kayda alma işlemlerinin yapılmasını ve bu amaçla cihazların kurulmasını istediğinde, bu istem derhal yerine getirilir ve işlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat bir tutanakla saptanır.

Gizli izleme

Madde 3- Bu kanunda öngörülen suçları işlediklerinden kuşku duyulanların konut, ikametgah, işyeri veya kamuya açık yerlerdeki her türlü etkinlikleri, teknik araçlarla gizli olarak gözetlenebilir, izlenebilir, ses ve görüntü kaydına alınabilir.

Gizli görevli kullanılması

Madde 4- Bu kanunun kapsamına giren suçların soruşturulmasında gizli görevli, diğer tedbirlerin sonuç alınması bakımından yeterli olmadığıнын anlaşılması halinde, kullanılabilir.

Gizli görevli gözetlemek, izlemek, örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve suçlarla ilgili diğer delil, iz, eser ve emareleri toplamakla yükümlüdür.

Gizli görevli, birinci maddede yazılı suçları işlediğinden şüphe edilen bir veya birden çok kişinin gözetlenmesi ile görevlendirildiğinde, bu kişilerin evvelce suç işlemiş olması veya bu Kanunda öngörülen suçları işlemesi tehlikesinin varlığını gösteren somut belirtilerin bulunması veya suç işlemeyi meslek veya alışkanlık haline getirmiş olmaları gereklidir.

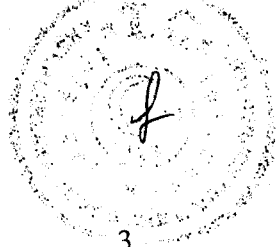
Gizli görevli, görevlendirildiği örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu tutulamaz.

Gizli görevlinin kimliği saklı tutulur.

Bu maddenin uygulanması, gizli görevlinin kendisinin ve aile bireylerinin güvenlikleri yönünden benzeri bir göreve atanması için gerekli hususlar, İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Kayıt ve verilerin incelenmesi

Madde 5- Bu Kanunda öngörülen suçların veya delillerinin ortaya çıkarılması için, suçların işleniş biçimlerine benzer tutum ve davranışlarda bulunan kişilere ilişkin yer, kuruluş, çevre ve kurumdaki, Devletin güvenliği veya siyasi menfaatleri bakımından gizli kalması zorunlu olanlar hariç her türlü resmi ve özel kayıtlarla bilgisayar verileri incelenebilir.

Hak ve alacaklara ilişkin tedbirler

Madde 6- 13/11/1996 tarih ve 4208 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak üzere; bu kanunun birinci maddesinde yazılı suçları işlediğine dair kuvvetli şüpheler bulunan kişiler hakkında açılan soruşturma evresinde, bunların sahibi bulundukları her türlü para, kıymetli evrak, tahvil ve benzeri değerlerle mal varlığına el konulmasına, bankalar ve banka dışı mali kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki, kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere hak ve alacakları üzerindeki tasarruf yetkisinin tamamen veya kısmen kaldırılmasına, bir tevdi mahalline yatırılmasına, hak ve alacaklar ile mal, kıymetli evrak, nakit ve sair değerlerin idaresi için diğer tedbirlerin alınmasına karar verilebilir.

Yukarıdaki fıkra da belirtilen her türlü para ve malların yurtiçinde ve yurtdışında araştırılması, incelenmesi, tesbiti ve değerlerinin takdiri, ilgili Cumhuriyet Savcılığınca istendiğinde, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

Şüpheli, birinci fıkra da belirtilen değerlerin meşru kaynağını ispat ettiğinde el koyma tedbirine karar verilmez veya verilmiş olan karar kaldırılır.

Sanık mahkum edildiğinde söz konusu değerler Devlete intikal eder.

Tanığın ve görevlilerin korunması

Madde 7- Tanığın kimliğinin veya konutunun veya ikametgahının veya işyerinin bilinmesi, kendisi veya başkaları için ciddi bir tehlike ihtimalini ortaya çıkarırsa;

a) Tanık için her türlü tebligatın yapılacağı ayrı bir adres tespit edilebilir ve tanığın kimliği soruşturmanın her aşamasında gizli tutulabilir.

b) Tanığın verdiği bilgilerden hareketle diğer delillerin tesbitinin mümkün olması halinde, kimliği soruşturmanın hiç bir aşamasında açıklanmaz.

Tanığın kimliğinin açıklanmasının zorunlu olduğu hallerde, tanık hakkında 12/04/1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20 nci maddesindeki hükümlerin uygulanmasına karar verilebilir.

Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümler, muhbirler ve bu Kanunun kapsamına giren suçlara ait istihbaratta veya soruşturulmasında görev alan kolluk amir ve memurları hakkında da uygulanır, kimlik bilgileri ile görevine ve özel hayatına ilişkin bilgiler hiçbir şekilde açıklanamaz.

Kimlik, görev ve özel hayata ilişkin bilgileri açıklayanlara veya açıklanmasına yardımcı olanlara bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

İşlemlerin uygulanması

Madde 8- 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerde öngörülen tedbir ve işlemlere ait kararların alınmasında ve uygulanmasında 2 nci maddedeki usul ve esaslara uyulur.

Yurtdışına çıkma yasağı

Madde 9- Bu Kanunun kapsamına giren suçlarda, şüpheli veya sanıkların yurt dışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanmasına, hazırlık soruşturmasında hakim, son soruşturma safhasında ise mahkemece karar verilebilir. Ancak, gecikmesinde sakınca varsa Cumhuriyet savcısı da şüphelilerin yurtdışına çıkmalarının geçici olarak yasaklanmasına karar verebilir. Bu karar derhal ve nihayet 24 saat içinde hakimın onayına sunulur. Hakim kararını 24 saat içinde açıklar; aksi halde Cumhuriyet savcısının kararı kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Gizliliğin ihlali

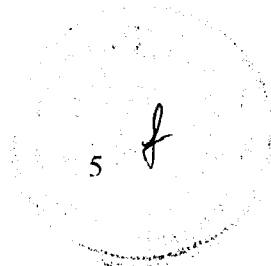
Madde 10- Bu kanun gereğince yürütölen işlemler ve hazırlık soruşturması sırasında alınan kararlar gizlidir. Gizliliğı ihlal edenler hakkında iki yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre imha edilmesi gereken verileri imha etmeyenler veya bu verileri açıklayanlar veya her ne suretle olursa olsun kullananlar hakkında da aynı cezaya hükmolunur.

Yargılama usulü

Madde 11- Bu Kanunun kapsamına giren suçlardan dolayı yargılama görevi yetkili Devlet Güvenlik Mahkemesince yerine getirilir. O yerde Devlet Güvenlik Mahkemesinin birden fazla dairesi varsa, bu görev 1 numaralı Devlet Güvenlik Mahkemesine aittir.

Bu Kanunda geçen hakim tabirinden maksat, yetkili Devlet Güvenlik Mahkemesi yedek üyesidir. Cumhuriyet savcısından maksat ise, yetkili Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığıdır.

Bu Kanunda öngörülen suçların yargılanmasında, bu kanun hükümleri ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Tedbire dönüştürme ve erteleme yasağı

Madde 12- Bu Kanunda öngörülen suçlardan dolayı verilen cezalara 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 ve 6 ncı maddeleri uygulanmaz.

Tutukluların muhafazası, cezaların infazı ve şartla salıverme

Madde 13- Bu Kanun kapsamına giren suçlardan tutuklananlar ile mahkum olanlar hakkında 12/04/1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 16 ve 17 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Pişmanlık

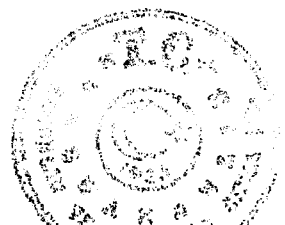
Madde 14- 12.04.1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun kapsamına giren suçlar hariç, bu Kanunun öngördüğü suçlarda, cürümlerin icrasına başlanmadan ve hazırlık soruşturmasına geçilmeden önce örgüt ve fiilleri ve mensupları hakkında bilgi vererek örgütten çekilenler hakkında kovuşturma yapılmaz. Suçların icrasından sonra soruşturmaya başlanmadan önce veya hazırlık soruşturması sırasında yetkili mercilere başvurup bilgi vererek suçluların yakalanması hususunda yardımda bulunanların cezaları sekizde bire kadar; sanık son tahkikat sırasında yardımda bulunmuş ise dörtte bire kadar indirilir.

Örgütlere yardım

Madde 15- Türk Ceza Kanununun 314 üncü maddesi hükümleri, bu Kanunun kapsamına giren suçlar hakkında da uygulanır.

Araştırma ve tedbire ilişkin hükümlerin uygulanacağı diğer haller

Madde 16- Bu Kanunun 2 ila 10 uncu maddeleri, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarla, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanun ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403, 404 ve 406 ncı maddelerinde yer alan suçlar teşekkül halinde işlendiğinde de uygulanır.

Saklı Hükümler

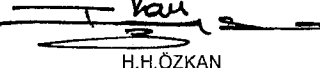
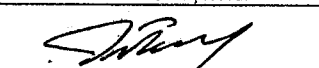
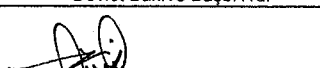
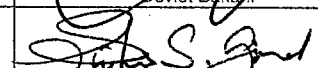
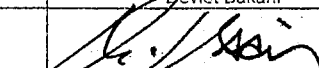
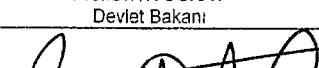
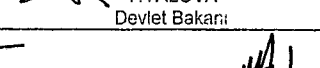
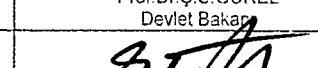
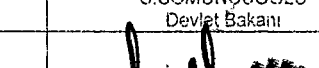
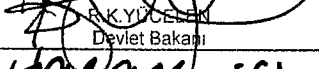
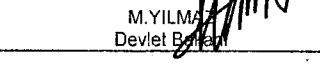
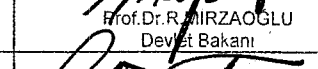
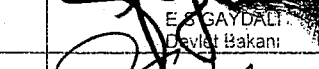
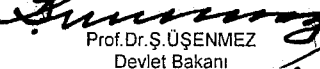
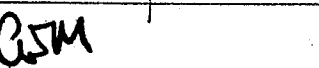
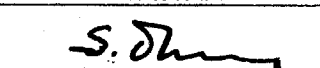
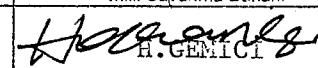
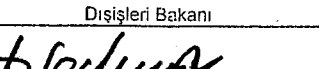
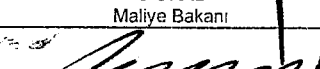
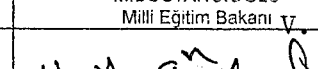
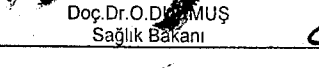
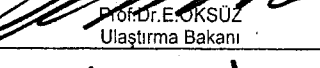
Madde 17-Türk Ceza Kanununda ve diğer özel kanunlarda tanımlanmış olan örgütlü suçlar hakkındaki hükümler saklıdır.

Madde 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 19 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAHÇELİ Devlet Bak.ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb. Yrd.	 M. KECECİ Devlet Bakanı	 H. ULUGBAY Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı	 Y. YALOVA Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	 S. SOMUNÇUOĞLU Devlet Bakanı
 R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. MIRZAOĞLU Devlet Bakanı	 E. GAYDALI Devlet Bakanı
 H. GEMİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 M. İ. ERDOĞAN Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. A. ÇAY Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 S. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı	 S. TANTAN İçişleri Bakanı
 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 H. GEMİCİ Milli Eğitim Bakanı	 K. AYDIN Bayındırlık ve İskan Bakanı
 Doç. Dr. O. D. ÖZMÜŞ Sağlık Bakanı	 Prof. Dr. E. OKSÜZ Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köyisleri Bakanı	 Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı
 A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. PERSİMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı	 E. MUMCU Turizm Bakanı
 Prof. Dr. N. ÇAĞAN Orman Bakanı	 F. AYTEKİN Çevre Bakanı		